

Výživa pacientů ve FN Motol

Marieta Baliková

Nutriční terapeut

Nutriční terapeutky ve FN Motol

- Oddělení léčebné výživy
- Stravovací provoz

- Oddělení léčebné výživy vzniklo v roce 2005
- 6 nutričních terapeutek pro dospělé i dětskou část

- Jeden nutriční terapeut na více klinik
- Přítomnost na vizitách
- Konzultace předepsané diety s lékařem
- Edukace pacientů

Výhody správně edukovaného pacienta

- Kratší pobyt pacienta v nemocnici
- Nižší náklady na farmakologickou léčbu
- Nižší náklady na stravu

Výhody správně edukovaného pacienta

- Nižší náklady na zdravotnický personál a péči
- Prevence komplikací z nevědomosti
- Uklidnění rodiny
- Pomoc se zorientováním se při přípravě stravy a nakupování speciálních potravin

PŘÍKLAD 1

- Pfizer Corporation si spočítala, že ušetří ročně \$728 772 na zdravotním pojištění zaměstnanců se srdeční příhodou, pokud budou mít přímo v podniku dietní sestru a cvičební program

Pfizer Corp., Lipid Intervention Program,

<http://healthproject.stanford.edu/koop/pfizer99/documentation.html>

accessed 2/16/01

PŘÍKLAD 2

- Ministerstvo obrany Spojených států ušetřilo 3,1 milionů dolarů za jeden rok, když najalo dietní sestry, které prováděly poradenství a nutriční terapii u 636 222 pacientů s chorobami srdce a krevního oběhu, chorobami ledvin a diabetem.

The cost of Covering medical nutrition. Therapy services under TRICARE: benefit Costs, Cost Avoidance and Savings. Final report prepared by the Lewin Group, Inc. for the Department of Defense Health Affairs, 11/15/98

PŘÍKLAD 3

- Zdravotní pojišťovna Oxford Health Plan ušetřila \$10 na každých \$21 spotřebovaných na nutriční poradenství u rizikových seniorních pacientů.
- Účty Medicare se snížily z \$66,000 nad \$45,000 v důsledku zavedení nutričního programu. Zdravotní pojišťovna tedy nadále pokračovala ve vyšetřování výživy pacientů.

Oxford Health Plan's pilot nutrition screening program applied to Medicare population in New York, between 1991-1993

PŘÍKLAD 4

- Nemocnice v Massachusetts ušetřila 4,28 dolarů na každý dolar vynaložený na klinickou výživu

Delahanty LM, Sonnenberg LM, Hayden D, Nathan DM. Clinical and cost outcomes of medical nutrition therapy for hypercholesterolemia : A controlled trial.

J Am Diet Assoc. 2001; 101: 1012-1016

- Ke správné edukaci potřebuje mít nutriční terapeut dostatek co nejpřesnějších informací

Co je nutné vědět

- Věk, výšku, váhu /a její případné změny/
- Diagnózu a anamnézu pacienta, rodinnou anamnézu
- Momentální stav-bolesti, (ne)chuť k jídlu, nauzea, vyprazdňování
- Bodové ohodnocení dle nutričního screeningu
- Laboratorní výsledky, nutriční markery

- Vyšetření uskutečněná i plánovaná-
některým předchází úprava jídelníčku
- Předepsaná léčba-dietní i farmakologická
- Operační výkony-provedené i plánované
- Per os
- Enterální
- Parenterální výživa

Co je dobré vědět

- Zda je diagnóza definitivně uzavřena
- Do jaké míry je pacient informován (nebo rodič v případě dítěte)
- Alergie (nejen na potraviny)
- V případě dítěte zda jsou nebo kdy budou přítomni rodiče

- Jak pacient na diagnózu reaguje a jak spolupracuje (nebo rodič v případě dítěte)
- Doporučená potřeba energie, živin a tekutin (pokud již byla stanovena)

- Finanční a sociální situace
- Doplnky výživy (pokud již nějaké užívá nebo lékař doporučuje)
- Několikadenní stravovací záznam (pokud přichází z jiného pracoviště, kde byl sledován)

Co udělá NT

- Stanovení nutriční anamnézy navazující na nutriční screening
- Plán nutriční péče od ní odvozený
- Bilance příjmu živin(stávající se záznamu stravování,doporučená,pokud nebyla stanovena

- Rozsah a forma edukace(dle spolupráce pacienta nebo rodičů)
- Edukační materiály(alespoň stručné zásady dané diety)
- Informace o možnostech ve společném stravování
- Návrh kombinované formy výživy(sipping,doplňky stravy)
- Upozornění na ovlivňování některých léků stravou(tolerance a nevhodné potraviny)

Co ještě může udělat

- Speciální edukační materiály
- Návrh individuálního nutričního režimu
- Ukázka konkrétních potravin a jídel
- Modifikace receptů
- Kontakt na pacientská sdružení
- Následné konzultace dílčích problémů on-line nebo po telefonu

Příklady z praxe

- Pacientka s polykacími potížemi dostává dietu 3
- Dieta 4-S ordinována často i 3týdny
- Pacienti po operacích. První den po operaci dieta 3 (koblíhy, hrách čočka, zelí)
- Do sondy-mixovaná strava
- Rodiče hospitalizovaných dětí si mixují stravu na oddělení

Historie Dietního systému

- Lékařské veřejnosti byla v roce 1948 předložena kniha s názvem „Dietetika“ MUDr. Václava Krejsy, který byl odborným lékařem chorob žaludku střev a výměny látek
- Ve všeobecné části pojednává o základních součástech potravy, zabývá se potravinami živočišného a rostlinného původu
- Ve speciální části vysvětluje patologii a terapii chorob výživy, včetně dietních postupů u jednotlivých onemocnění

Dietní systém

- Poslední vydání z roku 1981 je dosud platné
- Potřeba inovace se týkala nových poznatků o metabolismu bílkovin a lipidů, byly doporučeny nové dávky energie, živin, minerálních látek a vitamínů
- Zavedly se i nové mezinárodní jednotky (SI), místo dřívějších Kcal se používají KJ

Diety ve FNM

- Využíváme diety z DS a další, které jsme na základě požadavků z oddělení upravili
- Připravujeme 40 diet ve 4 základních celcích

- Děkuji za pozornost

